

HELMINAUHA

Suunnitelman kokonaisideana on rakentaa tehdasmiljöön historiaan ja järvimaisemaan tukeutuva uusi asuinalue, joka avaa ranta-alueet kaikille avoimeksi virkistysalueeksi. Uudet korttelit muodostavat UPM:n ja Polttimon alueelle kaupunkimaisen asuinalueen, jonka läpi kulkee rantaraitti ja yhteys kampukselle. Korttelirakenne rajaa alueen Niemenkatua vastaan ja rakennusten sijoittelu mahdollistaa näkymien avautumisen järvimaisemaan myös kortteleiden takaosien asunnoista ja pihoilta.

Alueen vanhimmat osat on rakennettu tiilestä ja rakennukset ovat keskimäärin muutaman kerroksen korkuisia. Siluettia hallitsee korkea ja hahmoltaan vaalea betoninen siilo. Tästä inspiroituneena myös rantaraitin uusissa taloissa alimmat kerrokset ovat punaisen ja ruskean sävyistä tiiltä toistaen vanhojen tehdasalueen osien mittakaavaa ja materiaaleja. Materiaali ja sävy maailma muodostaa arvokkaan ja ajattoman kivijalan jalankulkijan tasolle sekä jalustan pistetaloille. Siilon tapaan jalustan päältä kohoavat rakennusten korkeammat osat ovat vaalea materiaalia. Vaaleat osat tuovat mieleen helminauhan, joka soljuu rantaa mukaillen läpi ranta-alueiden.

Täyttöniemen metsäinen leikki- ja liikuntapuiston ympäristö on rakentamaton ja muodostaa kontrastin vastarannan kaupunkimaiselle rantaraitille. Niemen kärjessä oleva saunakahvila ja välinevuokrauspiste monipuolistavat alueen palvelutarjontaa. Puistossa on myös paikkoja eväshetkiin sekä puulaiturilta on mahdollisuus järvessä pulahtamiseen. Asuintalojen edustalla puisto muuttuu rakennetummaksi. Luonnontilaiset rantakaistaleet ja ruovikko ulottuu rantaraittia myöten rakennetuille rannan osille. Maisemallisena ideana on kaupunkimaisen ympäristön ja luonnon kohtaaminen. Joutjoen kohdalle on muurein tuettu kanava ja laadukas puistoalue, joka ulottuu rantapuistona aina uudelle satamalle asti. Puisto toimii ekologisena ja biodiversiteettiä ylläpitävänä sekä edistävänä vyöhykkeenä. Joutjoen viheralue, rantapuisto, rantaraitin viherrakentaminen ja täyttöniemen metsäisen virkistysalue muodostavat yhtenäisen viherakselin, joka kytkee alueen ympäröivään viherverkkoon.

UPM:n alueella asuinkorttelit muodostavat selkeästi jäsenyvää korttelirakennetta. Asuinkorttelin ja kaupan välissä julkinen kävelyreitti kaartuu Vilhelminpuistosta kohti rantaa. Korttelin ympäristössä vanhojen tehdasosien tiili ja rakennusten osat näkyvät ympäristörakentamisessa. Pihaille saavutaan pienten aukoiden kautta, jotka on rakennettu vanhoista tiilistä. Pihat muodostavat viherkeitaan, jonka keskellä on yhteisöllisyyttä lisäävä korttelitalo.

Polttimon korttelit rajaavat kävelyreitit, joka yhdistää kampuksen rantaan. Reitti kulkee viljamakasiinin edustalla oleva taidepuiston läpi. Puiston kohdalla säilytetään nykyisiä isoja puita ja sinne tuodaan mielenkiintoisia vanhoja tehdasvälineitä taideteoksiksi. Puiston laidalla on asuinalueen yhteinen korttelikeskus, johon on sijoitettu kaikille yhteisiä muuntojoustavia tiloja, kahvila sekä viereisen konttorin laajennus. Korttelikeskuksen vieressä oleva vesiallas sijaitsee vanhan hiivatehtaan kohdalla. Muistona tehdasmiljööstä, altaan pohjalla on vanhan hiivatehtaan tiilistä tehtyä tiilimurskaa.

Joutjoen kanavan äärellä on maamerkkikortteli, joka näkyy avonaisessa maisematilassa moneen suuntaan. Kortteli kohoaa rantaraitin päätepisteessä ja näkyy Telakkatorille. Kortteli on muodoltaan ja arkkitehtuuriltaan vahva ja itsenäinen. Yhdessä satamakeskuksen kanssa se vahvistaa Telakkatorin ympäristön identiteettiä.

Kokonaisuutena Niemen ranta-alueelle rakentuu tunnistettavan identiteetin omaava kaupunginosa. Alue ammentaa identiteettiä rouheasta tehdasmiljööstä ja tukeutuu voimakkaasti rantaan. Uusi kaupunginosa kutsuu kaupunkilaiset helminauhan lomaan nauttimaan Vesijärven upeista maisemista.